

DAGEN

Thorvaldsens Museums
ARKIV.

37. Aarg.
1839. Nr. 20.

Redigeret af N. G. Boye. Udgivet og forlagt af N. C. Nostock.
Forsendes, ifølge kgl. allernaadigst Tilladelse, med Posten i Danmark og Hertugdommerne.

Onsdag
23. Januar.

KOSIALÖ. VI. — 1.

København, 23. Januar.

Thorvaldsens Museum.

Af nedenstaende meget omtalte Actstykke i den os alle interesserende Museum-Sag er i disse Dage falden Redaktionen en Usskrift i Hænderne, hvilken man saa meget mindre tager i Betenkning at kundgiøre, som dette Document er af Vigtighed ikke blot for de halvhundrede Mænd (Magistrat, deputerede Borgere og Committeeen), for hvilke det nærmest var bestemt, og som det strax blev meddeelt, men tillige for den hele til Indretningen contribuerende Almenhed. Det er nemlig en Skrivelse af gte denne Maaned fra Conferentsraad Thorvaldsen til Formændene i Committeeen, saa lydende:

„Som jeg hører, har Hans Majestæt nu skrifte „sigen gentaget, hvad Han for 8 Dage siden var saa „naadig at meddele mig, nemlig at Han skenker til „Locale for mine Konstsager den Bygning, som lig „ger bag ved Christiansborg Slotskirke, bestaaende af „to Sidefløje og et Endepartie. Jeg modtog min „Konges Tilbud med Glæde og Taknemmelighed, og „hvad jeg saaledes sagde til Hans Majestæt og til „Konstacademiets høje Præses, Hans Kongelige Høi „hed Prinds Christian, saavel som til alle mine Ven „ner, som derom have tal med mig, det beder jeg „Dem, mine Herrer, at De ufortover ville, paa „mine Begne, foredragte saavel for deres gode Colle „ger i Committeeen, som for den ærede Magistrat og „Stadens deputerede Borgere. Jeg mistkender san „deligen ikke den Iver og gode Willie, som besøeler „nogle af mine Belyndere, i det de ønske et andet „Locale, end dette, som jeg er fuldkommen tilfreds „med, men det skalde smerte mig, om der dermed „skulde gives Anledning til den allermindste Ytring „til Hans Majestæt eller til det Offentlige, hensig „tende til at forandre hin Kongelige Beslutning.

„Mit Ønske for mine Konstsager er nær ved at „opnaaes. Fundamentet er, ved denne Kongelige „Gave, nu lagt; Udførelsen kan, ved de af mine „Landsmænd og Medborgere allerede ydede velvillige „betydelige Bidrag, som jeg erkendeligen paasktionner, „og ved det tilskud, som der kan ventes fra denne „Stads Overighed, der allerede har givet mig umis „fiendelige Prover paa dens Hengivenhed, ikke lønge „udeblive.

„Min Alder, min Konst og mit Helbred sordre „No og Fred, og disse mig vigtige Goder vil ingen, „som har mig kør, forstyre.“

Anvendelsen af det i Gaars-Dagen anførte Goethe'ske Vers paa „den i de sidste Uger, angaaende Opførelsen af Thorvaldsens Museum reiste Twist“, er blevet misforstået, som sigende til den Thorvaldsenske Committee. Den har allene Hensyn til den opstaaede Meningsforstikkelsenhed, den er kun stilet imod Meninger, ikke mod Personer; mod Meninger, der og saa udenfor Committeeen have udtaaet sig.

Weile, 4. Jan. Forlangt Indrykkelse. Aarh. Av.) Det gamle Aar blev ei ved Solens Nedgang paa Aarers sidste Dag givet en Wessalve af Kanon-skud fra Havnen efter vanlig Skif, indført af vores i Fjor afsøde hedrede Havnesoged. I det vi ei kunne andet end indstændigen ønske hin gode Skif fornyet, da den har noget Høitidligt ved sig, maae vi ligesaa indstændigen ønske os befriede fra en Hornyelse af den Kanonade, vi alligevel oplevede hin Aften. Neppe var der Nogen, som ved Solens Dømring anede, at Storstedelen af Byens Indbaanere, navnlig dens Gaard- og Huuseiere, 1 a 2 Timer derefter skulde udholde en indenbydes, eller maafsee rettere en indvendig Huus-Beleiring — en Art af Bombardements-Blocade, hvorved Ideer om Barricade-Systemet blev fremkaldte. Med andre Ord: den gamle i flere Aar stedfundne Usikr at slae Nytaar ind, blev hin Aften, i det yndigste Maanestkin, gentaget med mere end sædvanlig Eftertryk. Enkelte satte Bagter ved deres Porte og Gadedørre; Storstedelen lukkede disse. Hos de Sidste blev Porte og Dore af og til sprængte af Beleirerne — Gadedrenge i Blokke — som derpaa gavet Stuedrene en ordentlig Salve med Tagsteen, Glas- og Potteskaar. Ja Beleirerne — der ikke ere uden ældre Celebritet — marscherede fast i ordentlige Geledder og gjorde formelig Front af og til, for at give en ny Salve. — En meget agtet Mand — af de Eligerede — var saaledes tilfældigvis saa heldig at griben en Dreng i flagrant, men Drengen fastede sig ned og sparkede, flere Kammerater kom til og toge Tag, saa Gangen undslap. Manden gik hjem, forglemte at intre sin Porrord, og strax maatte han udholde en 5 Minutters Beleiring, ja der skal blandt Skytset have været Kampsteen. Hos en anden agtet Mand — Amtsveibentienten — slog man en Potte ind ad vinduerne, saa Skaarene fandtes i Sengen. Dette er twende af de mange Exempler, for hvilke der endnu er Syn for Sagen; og det er vist mere end Held, at de Enkelte, der vorde sig ud af deres Huse ad de almindelige Udgange, ei sit Potteskaar eller andet Sligt i Hovedet. — Mellem de egenlige Bombardementssalver blevet vinduerne hist og her hilfede med en stærk Hagel; eller Væte-Regn. Bombardementet var meest levende i Nørregade. Men — Fienden var endnu ei tilfreds med den Høder, han om Aftenen havde tilkempet sig, fast lige i Politiets og Bægernes Paasyn; thi endnu Nytaars Morgen gaves enkelte Salver. — Adskillige Indbaanere og Huuseiere.

Nibe, 8. Jan. Efter en troærdig Mand, som op holdt sig i Logstor under Stormfloden, kunne vi meddele, at $\frac{1}{3}$ Deel af Byen er gaaet tilgrunde; men detaillerede Esterretninger mangler.

Nanders, 14. Januar. Efter det for denne Byes og Omegns Sparekasse aflagte Regnskab for 1838 eier bemeldte Sparekasse nu en Sum af 30,40,000 Rbd.

Grenaa, 15. Jan. I Gaar Eftermiddag, Kl. imellem 3 og 4, slog Lynilden ned i en Udslyttergaard fra Voldby, $\frac{3}{4}$ Mill herfra Byen; Udhuse med deriværende Kornvarer blev Luernes Nob. Det er mærkelig nok, at paa samme Dag og paa samme Tid af Dagen slog Lynilden for 21 Aar siden ned i og afbrændte en Gaard, som laae tæt ved Siden af den, som i Gaar fortæredes af Luerne.

Her i Nærheden er strandet Skonnerten „Paradies“ af Fehmern, Capt. F. Witte, fra Neustadt bestemt til Newcastle med 1030 Tdr. Hvede. Skibet stodt ved Treæ Mølle. Endeel af Ladningen blev fastet over bord for om muligt at faae Hartsiet flot; men da dette ei kunde ske og Skibet var løkt, har man begyndt at bierge af Lasten og circa 500 Tdr. ere til Dato komme island. (Alb. Av.)

Thisted, 15. Januar. Veirliget har i den senere tid vedblevet at være uroligt; i Førgaars Aftes og Nat havde vi afværende Storm med Torden og Lynild, og i Gaar Aftes mellem Kl. 9 og 10 saaes her et mørkeligt Meteor eller Luftsyn: nemlig en smal skinnende Stribe, der gik fra Nord til Syd, og stod en Times Lid med ganse klar Himmel, som et Slags stærkt Nordlys, og derpaa forsvandt. — I Folge de senere meddelede officielle Details om Oversvømmelsen i Hassing og Nefs Herreder, har Havet mellem Røn og Agger-Kanal aabnet tre nye, og mellem Kanalen og Agger eet nyt Giennembrud. Fem Familier, hvoraf 3 beboede eet Hus, ved Ladestedet Krik ere blevne huusvilde, og have hos Naboverne sogt Hunslsy. Husene staar faldefærdige, og Bæggene ere bortslyede; Sognets Beboere have viist megen Velwillie mod de stakkels Vandlidte. I Stagstrup Sogn ved Wilsund har Peder Svendsen med 8 Born og hans Kreature maatte forlade sin Gaard, som i Folge Indberetning skal være ubehoelig. Røn, Ho og Ildebrøndel er gaaet i Fjorden ad Morsse til. To Huse ved Weilebro ere falde ned og ødelagte, og Rønen i det ene Hus er druknet; en Deel af Landeveien er bortslylet, og De inddrenne Baade benyttes til Overfart. Den By, man var meest ængstelig for, var Nørre, der som bekendt ligger ved Havkysten mellem Agger og Harbosse; man har nu faaet Esterretning fra den: Nørre By har været aldeles oversvømmet og sat under Vand, med Undtagelse af 2 høitiggende Huse, hvorhen alle de andre Beboere ved Hjælp af Baade reddede dem og Kreaturer; i Husene steg Vandet fra $1\frac{1}{2}$ til 3 Allen. Fra Odby Sogn meldes, at Ottensunds Hærgaard har, (som for bemærket) været aldeles oversvømmet med Vand, der stod 5 Quartier i Husene, saa at Folkene maatte flygte til Odby. Samme Dag reddede Sognsfogden, med 10 Mand, Ejersens Kreaturer, hvoraf dog 1 Ko og 6 Saar druknede; den store Førge, 2de Baade og 3 Flydebroer ere bortdrevne. Mellem Sundgaarden og Odby er der aabnet en Kanal, over hvilken Passagen skeer med Baade; herfra til Ottensund er altsaa for Tiden 2 Hærgesfever at passere.

Fra Hertugdommene.

Saavidt man hidtil har erfaret, have de vestlige Storme vel paa mange Steder anrettet stor Skade paa Digerne, men dog uden at et eneste egentligt Digebrud er skeet. Vandets Hæde har den 7de og 8de d. M. kun været ubetydelig mindre end i Januar og Februar 1825 ved den høieste Flod; den vilde sandsynligvis have overgaet denne, dersom Springfloden var indtraadt, og dersom ikke de i Forveien herkende Østenvinde overhovedet havde formindsket Vandmassen. Hattstedter Marsken, Amter Husum og Eiderstedter Digerne have fornemmelig lidt, i der de med Vandets frygtelige Magt tildrivende Iskodser tildele have gjort store Huller. Det forrige Aars Arbøe er edelagt, og man beklager iser Tabet af Digejord. Saar Pellworm har kun den gamle Digestrækning, ikke den

Alexander Macdonald, paa Reisen fra Aberdeen til Skolemænd. Han var fød i København 1754, og Broder til den samme steds tidligere af døde Prof. Johannes Boye, forhen Rector i Nakskov, senere i Frederiks.

Ningjervigs Præstegjeld i Hardanger, 2. Jan.

Efter en temmelig rolig Høst og Vinter rasede en Storm af Vest den 29de December om Aftenen, der begyndte paa ny eller fortsatte den 30te, og blev da om Aftenen næsten orkanagtig. — Paa Huse, Brygger, Skov, o. s. v. er paa flere Steder skeet ikke ubetydelig Skade. Saaledes skal efter troverdig Sigende paa en Gaard i Odde Sogn (et trægt Dalsø ved Hardangerfjordens inderste Bund, omringet af Holgefondens Knæer og andre høje steile Fieldmasser) samlige Huse tilhørende en Mængde Opsidbere, være beskadigede. En Mængde Skov er paa flere Steder omkastet eller brækker; Dagen efter saaes en heel Deel Brænde og en Mængde Træer drivende paa Fiorden. Paa Stana, en anden Gaard i Odde, blev efter Sigende et Par Bord løsrevne af et Hüns og kastet mod Steenhelleret af et andet Hüns; de brække Hellerne, gik igennem dem med den ene Ende og blev saaledes staende faste ind i Taget og ragende ud af samme. Steenhelleren skulle være løftede af Tagene og faste over de nærliggende Huses Tag; man maa legge Mærke til, at der ofte behoves flere Mand med Redskaber for at løfte en saadan Helle op paa Taget.

(Indsendt.)

Nyheds-Artiklen i Københavnsposten Nr. 18 af 18de Januar d. A. indeholder et Stykke, understrevet med det i vor nylige Dagblads-Litteratur vel bekendte Navn, Orla Lehmann, som han fremstætter, „giort opmærksom, at det, med Hensyn til Medlemmerne af Committeeen for det Thorvaldsenske Museum, vilde være rigtigt, om Forfatteren til Stykket specielt navngab sig, i det han med Hornsels følger dette Vink.“ Dog hvad hjälper dette Navn? Orla Lehmann undrettes os om, at en af de Committeeede har behandlet sine Medcommittede paa en Maade, hvilket Detalje Discretionen forbryder ham at gaae ind i, at han har, efter at have gjort sig selv til Præsident ved Indbydelsen, vedblevet Forstædet o. s. v. Men, da Lehmann ikke selv er Medlem af Committeeen, faste han Skygge paa samlige Medcommittede, hvoraf Ingen kan have meddeelt ham, hvad i Committeeen er forhandlet; thi det ligger i en Committees Natur, at dens Forhandlinger foregaae mellem dens egne Medlemmer, og at hvad deraf offentliggiros kommer, ikun i Folge Committeeens egen Beslutning, til offentlig Kundskab. Det kan nu vel være, at i en Sag, som denne, Committeeens Medlemmer kunne fortælle deres Venner Adskilligt om hvad i saadanne Sammenkomster er omtalt; men man maa da kende sine Venner saaledes, at de ikke gjøre Misbrug deraf. Orla Lehmann, skisindt han i det nævnte Stykke taler om Discretion, er nu visseleg ikke bekendt for at være saa overdrevet discret. Og vi slutte saaledes, at hvad han beretter om den nævnte Committeeen Forhandlinger, er puur Phantasi. Dersor er han saa forbeholden i at berette Facta; dersor farer han vild, naar han opfordrer Hr. Professor Clausen til enten selv at overtage Sagernes Bestyrrelse eller at foranledige Valget af en virkelig Formand; thi Hr. Prof. Clausen er, i Folge sin egen Beklædning i Københavnsposten Nr. 19 fra 19de Januar, den, paa hvis „udtrykkelige Anmodning, fremsat i det første Committee-Møde efter Generalforsamlingens Valg, og tiltraadt af Fleerheden af de Tilstedeværende, det er skeet, at Hr. Conferentsraad Collin — efter at det

af Committeeen var overdraget ham, Hr. Professor Thiele og Undertegnede (Clausen), som Formand at udføre de løbende Forretninger — er vedbleven, efter den Tid, at lede Forhandlingerne i Committeeen for det Thorvaldsenske Museum“; dersor maa han spætte sin Tale med Inventarii-Udtryk, som Pancien régime, legitim, retlig Adkomst, hvor ingen Lov er givet, hvor han ingen Ret har; men dersor bør han ikke, blotet for Kundskab om de nærværende Forhandlinger, som han er, nævne en Mand, som ligesaa lidet herved, efter hvad vi slutte af Mandens hele Færd, som nogensinde har viist nogen anmassende Egenraadighed, uden for saa vidt, at Talentet, som stedse i forstandige Mænds Forsamlinger, maa raade. Det er „Hr. Collin“, som er draget frem af Orla Lehmann, og som vi gjerne nævne blot saaledes, fordi han blot som Hr. Collin fremtraadte, som Borger mellem Borgere, naar han saa ofte, i Folge deres Valg, ledede deres Utliggender, det er Konstnernes Ven og Talsmand Collin, som her er nævnet, og om hvem alle Konstnere, deriblandt flere af Committeeens Medlemmer, vide hvad de skyldte ham, det er Thorvaldsens Ven, som varmt har antaget sig, som Hædrelændets, saa den store Konstners Sag, det er den liberale Mand, thi hvo var og er i Danmark mere liberal, end han, naar vi ikke ved Liberasme forstaae kaad Løselskøshed?

At Committeeens Formand, stadsfæstet i denne Post ved dens første Repræsentants Forslag og med Fleerheden af de Tilstedeværendes Samtykke, neppe har foreslaet for Hans Majestæt den Gave, hvorfor man vel nærmest bor takke en personlig allerhøjeste Maade, paa en Tid, da ethvert Tilstud af Statskassen kunde ventes at blive misrepræsenteret, troe vi med Grund at kunne slutte deraf, at vi med Bestemthed vide, at for mere end 4 Aar siden vaatoenttes en Forandring, hvorved den stilen Bygning blev oversigdig til sin tidligere Anvendelse, og at for næsten 3 Aar siden, altsaa inden Talen var om et Thorvaldsenske Museum, blev af et af Slotsbygningscommissionens Medlemmer sagt, at denne Bygning vilde om fåre Tid kunne overleveres til Bevaringssted eller Museum for de af Thorvaldsens Konstsager, som da vare hidkomme fra Italien. Saaledes har Collin, der staar i intet Embedsforhold til Slotsbygningscommissionen, ikke gjort Forslaget. Men, da den kongelige Maade tilbodes, da Thorvaldsen selv med Tak modtog til sit Museum denne Bygning, har han vel ei uden Grund glædet sig over, at se Udbet til, at et Formaal, hvorfor han, som saa mange Andre, havde stræbt, kunde opnaaes, selv med de Midler, som hidtil ere tilveiebragte.

Nei s e n d e .

Til København. Sidkomme den 21de Januar: Gram. juris Bergenhamer f. Falster, Øvrege Kappel f. Nyborg, Handelsfuldm. Ellenberger, Partikulier Segerlin f. Hamborg, Kammerfriher Wein f. Tjehoe.

Thermometret i Skygge mod Nord.

1839.	Høieste.	Laveste.
Den 22. Jan.	4, 0.	6, 5.

Grindringsliste, Torsdag, 24. Januar.

Kl. 6.	Opfores paa det Kongl. Theater: „Baldemar Alterdag.“ — Forestillingen er forbi omtrent Kl. 9½.
--------	--

En Domfru ønsker sig anbragt hos et Herstæd eller hos en enlig Dame. Hun er villig til at deltage i Huset indvendige Syssler og forstaaer til Guldkommenske Skædersyning og Modepynt, samt er ikke ukundig i Madlavning; man behage at henvende sig i Langangstrede № 154, 1ste Sal.

Dette Blad tilbringes Subskribenterne i København, de 6 Søgnedage i Ugen for 2 Abb. 12 β Solv eller S. og T. quartaliteter, og Folgebladet „Søndagen“ for 1 β 12 β S. eller T. quartaliteter; dog kan „Dagen“ holdes alene. — Subscription modtages i Stormgaden № 186. — Og i Provindserne paa Postkontoirerne hvor Prisen for begge Blade, med Postgebyrerne beregnete, er 3 Abb. 5 β Solv quartaliteter.

København. Trykt med Hurtigpress i det Rostockiske Officin.